

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 15P/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2222201859
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2022:2222201859.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú D. V., L.. XX.XX.XXXX, maloletého C. V. L.. XX.XX.XXXX a maloletého T. V., L.. XX.XX.XXXX, t. č. umiestnených v Centre pre deti a rodiny Dunajská Streda, deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, odbor sociálnych vecí, deti rodičov: matka - C. V., L.. XX.XX.XXXX, G. E. C. a otec - C. D., L.. XX.XX.XXXX, G. E. C., P. Č.. L. XXX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd n a r i a d' u j e nad maloletou D. V., L.. XX.XX.XXXX, maloletým C. V., L.. XX.XX.XXXX a maloletým T. V., L.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Dunajská Streda, so sídlom Dunajská Streda, Nezábudková 474/3.

Matka je povinná platiť výživné na mal. D., mal. C. a mal. T., na každé dieťa sumu 30% zo sumy životného minima určeného pre nezaopatrované dieťa v § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, na účet CDR Dunajská Streda, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Otec je povinný platiť výživné na mal. D., mal. C. a mal. T., na každé dieťa sumu 30% zo sumy životného minima určeného pre nezaopatrované dieťa v § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, na účet CDR Dunajská Streda, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Právoplatnosťou tohto rozsudku sa zrušuje neodkladné opatrenie nariadené uznesením tunajšieho súdu č. k. 7PPOm/3/2020-21 zo dňa 16.10.2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 7PPOm/3/2020-56 zo dňa 16.12.2020.

Týmto sa mení rozsudok tunajšieho súdu č. k. 6P/49/2014-56 zo dňa 26.01.2016.

o d ô v o d n e n i e :

(1) Návrhom zo dňa 02.06.2022 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately („navrhovateľ“) domáhal nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými a určenia výživného rodičom v zákonom určenej minimálnej výške. Návrh odôvodnil tým, že maloletí boli neodkladným opatrením nariadeným tunajším súdom umiestnení do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny v Dunajskej Strede (CDR), nakoľko matka detí zanedbávala starostlivosť o ne, žili túlavým spôsobom života, nemala zabezpečené pre rodinu vhodné bývanie. Matka detí nepracuje, nemá žiadny príjem, nemá bývanie a sťahuje sa od jednej príbuznej k druhej, prespáva u známych. S deťmi kontakt dodržiava telefonicky, podľa možnosti ich aj osobne navštívi, zriedkakedy ich berie na krátkodobé pobyty k príbuznej. Otec detí nemá záujem o starostlivosť o deti, s deťmi nemá vytvorený citový vzťah, nemá vlastné bývanie, býva v dome rodičov svojej partnerky. Maloletá D. chodí do X. P. Q. X. Š. E. K. D., dostala pokarhanie od riaditeľky školy

za opakované previnenia proti školskému poriadku - fajčenie, neúctivé a drzé správanie k pedagógom, používanie urážlivých slov, aktuálne je však správanie maloletej v norme, je viac prispôsobivá aj v škole aj v ústave, dokáže riadne komunikovať, začala sa viac učiť a rešpektovať učiteľov ako autority. Nemá záujem vrátiť sa domov, pretože má strach, že sa všetko vráti do starých koľají. Má svoje plány do budúcnosti a chce ďalej študovať. Maloletý C. bol v septembri 2021 dočasne umiestnený do diagnostického centra na 3 mesiace, aktuálne chodí do 5. triedy základnej školy, pretrvávajú úhňo výchovné problémy, nechce chodiť do školy a ústav zvažuje jeho umiestnenie cestou výchovného opatrenia do reedukačného centra od septembra 2022. Podľa ústavu (CDR) neužíva predpísané lieky, potom je agresívny a neustále sa bije a ubližuje deťom vyvolávaním hádok. V škole sa správa agresívne, neprispôsobivo, chce byť stredobodom pozornosti a je nezvládnuteľný. Maloletý T. je umiestnený v B.-E. D. Č. od septembra 2021 na základe uznesenia súdu, pre jeho celkový negativistický postoj k učeniu a povinnostiam, chodí do 2. triedy základnej školy. D.O. odporúča pokračovať v jeho pobyte aj v ďalšom školskom roku, po vyšetrení psychiatrom užíva lieky na hyperaktivitu. Navrhovateľ vynaložil veľké úsilie k tomu, aby mohli byť deti navrátené do starostlivosti matke, na prípadovej konferencii v máji 2022 zvažili mieru ohrozenia detí po vrátení do matkinej starostlivosti, avšak matka nebola schopná za dva roky vytvoriť bezpečné zázemie pre deti, v jej prípadných pracovných príležitostiach bola veľká fluktuácia a nestabilita. Matka nie je schopná samostatne deti s problémovým správaním vychovávať. Bola jej poskytnutá možnosť spolupracovať s neziskovou organizáciou Úsmev ako dar, ponúkli matke pomoc nielen pri hľadaní stabilného bývania a stáleho zamestnania, ale aj podporu pri zverení detí do jej starostlivosti a pomoc pri výchove čiastočne aj s finančnou podporou. Bývanie v krízovom centre matka odmietla. Matka sa vyjadrovala o financiách, pridelení sociálneho bytu, o jej nešťastí, ale nehovorila o svojej láske deťom a o tom, že jej chýbajú a spraví pre ne všetko, neprejavovala primerané emócie voči deťom. Ústav (CDR) s matkou po celý čas spolupracuje, usmerňuje ju k hľadaniu zamestnania, matka neprejavuje pevné odhodlanie. Deti boli problémové, nevychované, agresívne a nerešpektovali autoritu dospelého. V súčasnosti majú deti už nastavený výchovný systém a podľa rozprávania sa cítia dobre. Matka má dlhý voči mestu vo výške 6.000 eur, preto jej nemôže byť pridelený sociálny byt, od úradu sa jej dostávalo veľa pomoci. Žiadala viackrát finančnú pomoc, pokiaľ neuspela, vyjadrovala sa vulgárne na celý personál obecného zastupiteľstva. K návratu k matke sa vyjadrili aj deti s tým, že matka by mala zabezpečiť všetko, čo dostávajú v ústave - teplé jedlo, posteľ, elektrinu, teplo aj v zime a starostlivosť, do neistoty ísť nechcú.

(2) Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 6P/49/2014-56 zo dňa 26.01.2016 boli maloleté deti D. S. C. zverené do starostlivosti matky, otec bol zaviazaný k plateniu výživného po 30 eur mesačne. Otcovstvo k maloletému T. v tom čase nebolo uznané, matka bola na rodičovskej dovolenke, otec s deťmi neudržiaval žiadny kontakt, nezaujímal sa o ne, od júla 2013, nemal prácu.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 7PPOm/3/2020-21 zo dňa 16.10.2020 (v spojení s opravným uznesením č. k. 7PPOm/3/2020-56 zo dňa 16.12.2020) bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli maloletí dočasne odňatí zo starostlivosti matky a zverení do ústavnej starostlivosti CDR na dobu 6 mesiacov, rodičia boli zaviazaní k plateniu výživného na účet CDR. Uznesením č. k. 7P/54/2022-46 zo dňa 06.10.2022 tunajší súd začal konanie vo veci samej - o výchove maloletého.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 15P/75/2020-98 zo dňa 30.08.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý T. dočasne umiestnený od septembra 2021 do B.-E. D. E. Č..

(3) Rodičia maloletého nemajú evidovanú adresu trvalého pobytu, matke bol návrh doručený dňa 11.10.2022 a otcovi dňa 29.10.2022, obom cestou polície. K návrhu sa nevyjadrili, v konaní boli nečinní, na pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavili.

(4) Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho (procesného) opatrovníka a oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutočný stav veci:

(5) Kolízny opatrovník uviedol, že v súčasnosti je mal. D. naďalej žiačkou Q. X. Š. E. K. D., mal. C. je umiestnený v Reedukačnom centre vo Vrábľoch a mal. T. E. B. Č.. Matka výživné na deti neplatí, kontaktuje sa s nimi telefonicky, podľa možnosti osobne. K pomerom matky zistil, že stále nemá zabezpečené žiadne bývanie a prespáva podľa možností, nepracuje. Počas jesenných prázdnin mala možnosť matka zobrať deti na krátkodobý pobyt, ale nemala kam. Otec výživné sčasti platí, o deti sa však nezaujíma, nemá s nimi vytvorený žiadny vzťah.

Prokurátor súhlasil s návrhom s poukazom na jeho dôvodnosť.

Zo záznamu z prípadovej konferencie konanej u kolízneho opatrovníka dňa 11.05.2022 súd zistil skutočnosti opísané v návrhu, a teda že deti boli dočasne umiestnené do CDR, lebo sa ocitli v priamom ohrození (strata bývania), boli veľmi zanedbané, aj ich psychický stav bol narušený, najmä pre zanedbávanie rodičovskej starostlivosti. Nezisková organizácia Úsmev ako dar ponúkla matke pomoc pri hľadaní stabilného bývania, stáleho zamestnania, podporu matke pri zverení detí a výchove s komplexným poradenstvom a s určitou čiastkou finančnej podpory. Vyjadrenie matky bolo o financiách, o výživnom, o neposkytnutí sociálneho bytu, po nešťastí, ale nehovorila o svojej láske deťom, že by si našla prácu a sporila peniaze na zabezpečenie teplého domova pre deti, neprejavovala ani primerané emócie k deťom. Ústav sa vyjadril, že u matky nevidno pevné odhodlanie. Deti uviedli, že matka sa zaujíma o nich síce o niečo viac, ale do neistoty sa k matke vrátiť nechcú, chcú ostať v Dunajskej Strede, kde majú školu a všetkých priateľov. Matka až na naliehanie detí súhlasila so spolupracou s neziskovou organizáciou, následne bol vypracovaný plán práce na aktívne hľadanie zamestnania a jeho udržanie, zabezpečenie bývania, spolupráce s ďalšími inštitúciami (školou, CDR, mestským úradom), zabezpečenie právnej pomoci k nedoplatkom a podlžnostiam.

Podľa lustrácie v registri Sociálnej poisťovne otec je bez príjmu, matka mala v januári príjem brutto 200 eur, v júli mala vykázaný vymeriavací základ v sume 377,15 eur a v auguste v sume 114,79 eur (brutto).

(6) Podľa § 54 ods. 1, 2 písm. b/, 5 zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z. z. v platnom znení) náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené...

(7) V danom prípade bolo zistené, že ide o maloleté deti, o ktoré sa rodičia riadne nestarajú, matka nezvláda starostlivosť a výchovu detí, nepreukázala vážny záujem o zabezpečenie podmienok, aby mohla prevziať deti do svojej starostlivosti, žije túlavým spôsobom života, otec s deťmi nemá vytvorenú žiadnu citovú väzbu, takisto nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o deti, nepracuje riadne, nevykazuje príjem. Bolo zistené, že deti po prevzatí do ústavnej starostlivosti súdnym rozhodnutím boli zanedbané, nevychované, pobyty v špeciálnych zariadeniach však deťom prospievajú. V súčasnosti sa javí tak ústavná výchova a starostlivosť v najlepšom záujme maloletých a nakoľko nie sú dané podmienky pre zverenie detí do náhradnej osobnej alebo pestúnskej starostlivosti, súd posúdil návrh za dôvodný a nariadil ústavnú starostlivosť.

(8) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možnosti a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zák. o rodine)

(9) Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

(10) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

(11) Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

(12) Vyživovacia povinnosť rodičov k maloletým deťom naďalej trvá, v súčasnosti si ju neplnia v žiadnom, resp. minimálnom rozsahu. Výšku výživného súd určil rodičom s prihliadnutím na zistené pomery, ako aj základné potreby maloletých, opäť v minimálnej výške určenej zákonom (od 01.07.2022 predstavuje 32,11 eur mesačne).

(13) Vyživovaciu povinnosť súd rodičom určil právoplatnosťou rozhodnutia, keď zároveň neodkladné opatrenie stratí účinnosť, pričom však vyživovacia povinnosť rodičov bola určená v rovnakom rozsahu a predmetné uznesenie je samostatným vykonateľným exekučným titulom.

(14) Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP) do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu (§ 362 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 CMP)

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)